

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 957/2018
24.09.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Радослава Петровића, Мирољуба Томића, Маје Ковачевић-Томић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Владана Павловића, због кривичног дела силовање из члана 178. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Владана Павловића, адвоката Вање Гајића из ..., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр.335/17 од 28.12.2017. године и Апелационог суда у Београду Кж1 248/18 од 17.04.2018. године, у седници већа одржаној дана 24.09.2018. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Владана Павловића, адвоката Вање Гајића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр.335/17 од 28.12.2017. године и Апелационог суда у Београду Кж1 248/18 од 17.04.2018. године, као неоснован у односу на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев за заштиту законитости у осталом делу **одбацује** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К.бр.335/17 од 28.12.2017. године, окривљени Владан Павловић оглашен је кривим за кривично дело силовање из члана 178. став 3. у вези са ставом 1. Кривичног законика (КЗ) за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од 5-пет година и за кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од 2-две године и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 6-шест година и 6-шест месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 13.04.2015. године до 29.03.2017. године и од 05.05.2017. године, па надаље до правноснажности пресуде, а најдуже до истека казне на коју је осуђен овом пресудом. Истом пресудом, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и то два метална звона-једно са куком, друго без куке, за шурење-ређење свиња, а окривљени је

ослобођен обавезе плаћања трошкова поступка и исти падају на терет буџетских средстава суда.

Апелациони суд у Београду, пресудом Кж1 248/18 од 17.04.2018. године, одбио је као неосноване жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду и браниоца окривљеног Владана Павловића, адвоката Вање Гајића и пресуду Вишег суда у Београду К.бр.335/17 од 28.12.2017. године, потврдио.

Бранилац окривљеног Владана Павловића, адвокат Вања Гајић, поднео је захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и став 4. у вези са одредбама члана 438. став 2. тачка 1) и 2) и члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине у целости првостепену и другостепену пресуду и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновни поступак и одлучивање или да преиначи првостепену и другостепену пресуду и окривљеног Владана Павловића евентуално огласи кривим због извршења кривичног дела силовање из члана 178. став 1. Кривичног законика и кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. Кривичног законика, те да окривљеном изрекне блажу казну.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Владана Павловића је неоснован у делу који се односи на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у осталом делу захтев недозвољен.

Бранилац окривљеног у захтеву истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и с тим у вези наводи да се побијане пресуде заснивају на незаконитом доказу на коме се пресуда не може заснивати, и то на исказу сведока полицајца АА у погледу средства наводног доношења тешке телесне повреде оштећеној, о којем се сведок изјашњавао на основу оног што је окривљени у неформалном разговору рекао полицијским службеницима.

Изложене наводе захтева Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Из образложења побијане првостепене пресуде произилази да је првостепени суд пресуду засновао само на делу исказа сведока АА у којем се он изјашњавао о ономе што је лично опажао, односно да је као полицајац био на лицу места и да је окривљени указао на предмете на трактору (два звона за шурење свиња) које је сведок одузео. Како исказ поменутог сведока по својој садржини не представља саопштавање изјава окривљеног о предметном догађају, датих у неформалном

разговору са полицијским службеником, то се, насупротив наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, не ради о незаконитом доказу и заснивањем побијане правноснажне пресуде на овом доказу није учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Иста повреда закона, са истим образложењем, истицана је у жалби браниоца окривљеног против првостепене пресуде, а за оцену тих жалбених навода, као неоснованих, другостепени суд је, прихватајући разлоге првостепеног суда, на страни 4 пасус други другостепене пресуде, дао правилне разлоге које прихвата и овај суд и на исте упућује (члан 491. став 2. ЗКП).

Према наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, побијаним правноснажним пресудама учињена је повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, погрешном правном квалификацијом радњи окривљеног истовремено као кривичног дела силовање из члана 178. став 3. у вези са ставом 1. КЗ и као кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ. С тим у вези, бранилац окривљеног истиче да је силовање на нарочито понижавајући начин квалификовано начином извршења, а да својство оштећене тј. однос тазбинског сродства оштећене и окривљеног није околност која представља начин извршења дела, како погрешно сматрају првостепени и другостепени суд, док једна иста последица (тешка телесна повреда) не може истовремено бити квалификована као тежа последица и као посебно кривично дело и не може истовремено бити извршена из нехата да би се сматрала тежом последицом и са умишљајем да би се сматрала посебним кривичним делом.

Међутим, изложени наводи захтева, по налажењу Врховног касационог суда, нису основани.

Насупрот изнетим наводима захтева, правилно је правно становиште првостепеног суда, прихваћено од стране другостепеног суда, да у инкриминисаним радњама окривљеног, који је, према опису у изреци побијане правноснажне пресуде и утврђеном чињеничном стању, у означено време и на означеном месту, применом силе, принудио на обљубу своју ташту, оштећену ББ, стоје законска обележја кривичног дела силовање из члана 178. став 3. у вези са ставом 1. КЗ, извршеног на нарочито понижавајући начин.

Наиме, нарочито понижавајући начин извршења кривичног дела силовања, као квалификаторна околност у смислу члана 178. став 3. КЗ, подразумева и обухвата све околности извршења дела услед којих осећање понижења достојанства личности знатно превазилази меру и границу уобичајеног.

У том смислу, правилна је, и по налажењу овог суда, оцена првостепеног суда (страна 64 пасус први првостепене пресуде), коју прихвата и другостепени суд (страна 6 пасус први другостепене пресуде), да је извршено кривично дело силовање, у конкретном случају, према оштећеној ББ објективно нарочито понижавајуће с обзиром на блиско тазбинско сродство окривљеног и оштећене која је ташта окривљеног и да конкретне околности и понашање оштећене (избегавање сећања на

предметни догађај и немогућност изјашњавања о истом као последице стања шока, стида и срама, односно потискивања трауматског догађаја у подсвест), указују да је то за оштећену посебно понижавајући догађај.

Према чињеничном опису у изреци и чињеничном утврђењу у образложењу побијане првостепене пресуде, окривљени је након што је оштећену силом принудио на обљубу и након извршене обљубе, којом приликом је ејакулирао, оштећеној нанео тешку телеску повреду у виду раздерине коже и поткожног меког ткива целом дужином међичног предела од улаза у вагину до чмара, средством (тзв. звоно за шурење свиња) и на начин ближе описан у побијаној правноснажној пресуди. Из наведеног произилази да наношење предметне повреде оштећеној није у вези са принудом на обљубу, односно није у функцији сламања отпора оштећене полном односу са окривљеним већ посебан и накнадан чин и догађај, па је правилна правна оцена првостепеног суда, прихваћена и од другостепеног суда, да је инкриминисаним радњама окривљеног остварено обележје посебног кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ. Стога се не могу прихватити као основани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног да се не ради о посебном кривичном делу, већ да је наведена тешка телесна повреда оштећене тежа последица кривичног дела силовања, с тим да би за постојање наведене квалификаторне последице из члана 178. став 3. КЗ, у односу на тешку телесну повреду морао да постоји нехат, па да је окривљени могао бити оглашен кривим само за кривично дело силовање из члана 178. став 1. КЗ, у односу на које је суд морао применити закон важећи у време извршења дела као блажи закон у погледу кривичне санкције.

Како су радње окривљеног принудне обљубе оштећене квалификоване као тежи облик кривичног дела силовање из члана 178. став 3. у вези са ставом 1. КЗ, с обзиром на нарочито понижавајући начин извршења дела, а не према тежини телесне повреде оштећене као последице примене силе у циљу обљубе, то су неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, да је, противно закону, иста последица дела – тешка телесна повреда оштећене, узета и као тежа последица у смислу члана 178. став 3. КЗ и као посебно кривично дело из члана 121. став 1. КЗ.

Следствено свему реченом, побијаном правноснажном пресудом није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, по питању да ли је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, а на коју се неосновано указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Као разлог подношења захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, због нејасности и неразумљивости побијаних правноснажних пресуда, одсуства разлога у побијаним пресудама о чињеницама које су предмет доказивања и знатне противречности датих разлога међусобно, као и са стварном садржином изведених доказа.

С предњим у вези, указујући на одсуство разлога у побијаним пресудама за утврђење чињеница које се тичу начина извршења кривичног дела из члана 121. став

1. КЗ, бранилац окривљеног истиче да су утврђења и закључци суда супротни одбрани окривљеног који, и поред почетног признања, коначно није признао извршење тог дела на начин утврђен побијаном правноснажном пресудом, као и да су супротни налазима и мишљењима вештака др Душана Кецкаревића и др Бранимира Александрића који искључују коришћење тзв. звона за шурење свиња за извршење наведеног кривичног дела, с обзиром на одсуство трагова дела, те да закључци суда у том делу представљају обично нагађање, чиме бранилац у суштини оспорава чињенично стање утврђено у побијаној правноснажној пресуди, у наведеном делу.

Међутим, одредбом члана 485. став 4. ЗКП, која прописује разлоге због којих окривљени, преко браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, као ни због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, због чега је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Владана Павловића у делу у којем је поднет из наведених разлога, оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, на основу члана 491. став 1. ЗКП у одбијајућем делу, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези са чланом 485. став 4. ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен.

**Записничар-саветник,
Наташа Бањац,с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић